

паритѣ сѫ представители на труда, тѣй сѫщо както избраания въ общината човѣкъ е представитель на онѣзи хора, които сѫ го избрали.

Ами това право ли е? ще ма попитѣтъ нѣкои. Ако паритѣ и изобщо богатството е представитель на труда, то най богатъ трѣба да е този който е най трудолюбивъ? А ний виждами, че работата е досушъ наопаки: въ всичкото общество има само нѣколко богатапши, между които макаръ че има такива които обичжтъ да работїжтъ; но по многото нищо не работїжтъ, а само ъдѣтъ на готово; най сенѣвъсѣкий отъ тѣхъ е така богатъ и всѣка година има по толкова доходъ, щото да са изработи този доходъ трѣбало е труда не на единого, но на хиляди души. Нима тута богатството е представитель на труда? Работата, види са, е разяснѣна криво. Не, разяснението е правилно. Азъ не говорїж, че никой неможе да бѫде богатъ безъ да са труди. Богатството въ всѣкий случай е представитель на труда, защото то е направено съ труда. Само тогава богатството не е въ тѣзи рѣцѣ, които сѫ го изработили, по бо'зна-какъ-си е минало въ чужди рѣцѣ.

III.

До сега ний сме говорили, че цѣнността на продуктитѣ са опредѣля съ това количество на труда, който е за тѣхъ употребенъ; че двѣ работи, за направата на които е употребенъ еднакжвъ трудъ, сѫ равносѣни и тѣ могжтъ да са размѣнявжтъ една за друга. Работата е, че когато нѣщата сѫ изнѣсени на пазаря, никой обикновенно не примисля колко дена работа струва това или онова нѣщо, а смѣта си, колко пари той може да земне за него; а въ старо време, когато хората йошче незнайали паритѣ, то смѣтали си, колко тѣ могжтъ да земнатъ разни произведения за своята работа.